

Prólogo: Commencement

En un temps de crisi en tots els ordres, en el que les institucions semblen buidar-se de sentit col·lapsades per la incertesa i la manca de liquiditat, els mots es revelen amb força com el camp d'operacions en el que quotidianament es dirimeixen les relacions de poder. A l'àmbit social, per exemple, enfrontem el que se'ns caracteritza com "retallades" donant-nos a entendre que allò que se'ns arrabassa són simples vores sobreres d'un sistema de benestar i drets que s'esmicola a marxes forçades. Diàriament la crida a "aprimar" l'administració pública activa imatges de cossos burocràtics greixosos i ventruts que, desafortats en la ingesta de recursos, esdevindran més lleugers i saludables després de la seva reforma. A l'àmbit acadèmic convivim, a l'ensem, amb el llenguatge dels nous règims d'auditoria que a través de nocions com "qualitat", "acreditació", "excel·lència" reconfiguren la universitat en base a principis de tenidoria, sense que això s'acompanyi dels recursos necessaris per accedir a les promeses que d'un mode grandiloqüent anuncien.

La tria d'aquests mots i no d'altres sosté l'articulació de fórmules discursives particulars i concretes que estableixen les condicions de possibilitat del que pot ser pensat, i per tant, del que esdevé possible. En aquest context bastir espais per a la reflexió crítica però alhora propositiva esdevé més necessari que mai, a tots i des de tots els nivells. És per això que la publicació d'un nova revista d'estudiants com **Asiadèmica**, altaveu de la reflexió dels alumnes del Grau d'Estudis d'Àsia Oriental de la nostra universitat, i en especial la seva continuïtat amb aquest segon número constitueixen una bona notícia. Haver contribuït a fer possible l'estímul i reflexió que implica una iniciativa com aquesta és un motiu de satisfacció per als professors que formem el Grau i que, amb la nostra feina durant els darrers quatre anys, hem intentat sembrar en els estudiants la curiositat intel·lectual i l'avidesa de créixer en el coneixement.

Si aquest fet és en sí mateix un motiu suficient per a saludar entusiàsticament l'aparició d'aquest nou número, encara ho és més que les seves pàgines incloguin la publicació dels Treballs Fi de Grau (TFG) dels Estudis d'Àsia Oriental. És aquest un encert que, complementari a la seva difusió des de la Biblioteca d'Humanitats, visibilitza i dona ressò a un projecte de síntesi en el que l'estudiant integra la multiplicitat de coneixements i perspectives apresos en el Grau, traçant un recorregut singular. Com a coordinador de l'assignatura de TFG he pogut constatar la il·lusió de tots aquells que estem implicats en el desenvolupament d'una matèria que, sent sols una assignatura, va més enllà de ser

Dr. Blai Guarné Cabello

Antropòleg cultural, professor de Estudios de Asia Oriental y coordinador de la asignatura de Trabajo de Fin de Grado, Departamento de Traducción e Interpretación, Facultad de Traducción e Interpretación, Universitat Autònoma de Barcelona, Secretario del CERAO (Centre d'Estudis i Recerca sobre Àsia Oriental) de la UAB, miembro del Executive Board de la JAWS (Japan Anthropology Workshop), editor de la JAWS Newsletter, y convenor de la sección de Media Studies de la EAJS (European Association of Japanese Studies)

sols una assignatura més, encoratjant a l'estudiant a fer un pas ferm en l'articulació d'un discurs propi.

Els reptes que planteja una assignatura com aquesta –en la que l'alumne elabora d'un mode autònom un treball tutelat per un professor– s'han traduït en projectes que permeten entreveure o directament copsar llambregades prometedores en l'expressió d'una veu genuïna, crítica però no demolidora, fonamentada però original, de la que la col·lecció de treballs recollida en aquest volum en constitueix una bona mostra. No són tots el TFG realitzats, d'altres igual de destacables han hagut de quedar fora per limitacions d'espai, però sí que tots ells anuncien recorreguts en camps acadèmics i professionals en els que el pensament crític i la capacitat d'anàlisi incorporats en el decurs dels estudis al Grau, constituïran eines poderoses.

Com en el procés mateix de la seva realització, els TFG inclosos en aquest número van de la mà de l'expertesa dels seus professors, representats pels articles d'en Lluç López i Vidal sobre els reptes contemporanis que enfronta la política exterior japonesa, i en Dídac Cubeiro sobre l'anàlisi històrica dels interessos francesos a Yunnan. Les seves contribucions introdueixen el contrapunt especialitzat als treballs dels estudiants en un volum en el que la interdisciplinarietat constitueix l'eix vertebrador d'una proposta plural en enfocaments (antropologia, història, filosofia, teoria literària, estudis culturals i de gènere) i temàtiques (sinèrgies en la indústria cultural del *manga*, representació identitària en els TV *dorama* japonesos i coreans, consum del luxe a la societat japonesa, reivindicació LGBT a Mongòlia, encontre històric del Japó amb Europa, la hiperviolència en la literatura de Murakami, el pensament de Wang Hui).

Si el TFG constitueix el colofó de la formació rebuda en el Grau, la publicació d'aquest segon número d'**Asiadèmica** esdevé una ocasió perfecte per a celebrar el tancament d'un cicle, el comiat de les aules de la primera promoció d'estudiants, i l'inici d'un altre que els portarà més enllà de la nostra universitat. És força revelador que a l'entorn acadèmic nord-americà es designi aquest moment amb el mot *commencement*, la cerimònia de graduació en la que, més que celebrar la fi d'un projecte d'estudis, es comparteix amb familiars i amics la joia de començar el nou cicle de la vida professional. Un cicle que, incert i ple de reptes com tot el que s'inicia, s'enceta amb la il·lusió d'endegar un nou projecte i l'estímul que proporciona la certesa dels mèrits assolits.

A la universitat són els canvis de curs els que ens informen del pas dels anys i no a l'inrevés, com marcadors temporals que ens inscriuen en la repetició de la seqüència ritual del cicle acadèmic. El tancament d'actes dóna pas a una nova matrícula en un recorregut que, indefectiblement, ens empeny en un trànsit constant. Sols així esdevé possible renovar contínuament el nostre compromís amb els mestres que ens van precedir i els estudiants que ens segueixen, en el retorn indirecte del coneixement que, a mode de gran cercle maussità del do (*donar-rebre-retornar*), dota de sentit la nostra pràctica. És per això que la graduació de la primera promoció del Grau d'Estudis d'Àsia Oriental (2009-2013) constitueix un moment significatiu no sols per als seus protagonistes sinó també pels que recullen el treball que han sabut portar a terme els companys que ara marxen. Entre aquest treball l'impuls d'una revista d'estudiants com *Asiadèmica* i la celebració dels seminaris de les *Tupper Lectures*, inspirats en els *brown bag forum* de les universitats nord-americanes, constitueixen una herència valuosa que de ben segur seguirà creixent. Si és cert que la continuïtat és la principal de les dificultats que han d'afrontar les iniciatives subjectes als canvis de persones i als im-

peratius del relleu generacional, estic convençut que la publicació dels TFG a la que ara ens convida la revista serà el millor estímul per a il·lusionar a la propera promoció d'estudiants a prosseguir en aquest camí.

No vull tancar aquesta breu introducció sense agrair als estudiants compromesos en la gestió d'*Asiadèmica* i en especial als seus promotors, Jordi Serrano i Jonathan L. Shinzō, la invitació per a prologar aquest segon número i felicitar-los per l'encert de dedicar-lo a la publicació dels TFG de la seva promoció.

Bellaterra, 12 de juliol de 2013

En un tiempo de crisis a todos los niveles, en el que las instituciones parecen vaciarse de sentido, colapsadas por la incertidumbre y la falta de liquidez, las palabras se revelan con fuerza como el campo de operaciones en el que cotidianamente se dirimen las relaciones de poder. En el ámbito social, por ejemplo, enfrentamos lo que se nos caracteriza como "recortes" dando a entender que aquello que se nos arrebatara son los simples bordes sobrantes de un sistema de bienestar y derechos que se resquebraja a marchas forzadas. Diariamente el llamamiento a "adelgazar" la administración pública activa imágenes de cuerpos burocráticos grasosos y barrigudos que, desaforados en la ingesta de recursos, pasarán a ser más ligeros y saludables tras su reforma. En el ámbito académico convivimos, al mismo tiempo, con el lenguaje de los nuevos regímenes de auditoría que a través de nociones como "calidad", "acreditación", "excelencia" reconfiguran la universidad en base a principios de teneduría, sin que esto se acompañe de los recursos necesarios para acceder a las promesas que de un modo grandilocuente anuncian.

La elección de estas palabras y no otras sostiene la articulación de fórmulas discursivas particulares y concretas que establecen las condiciones de posibilidad de lo que puede ser pensado y, por tanto, de lo que llega a ser posible. En este contexto construir espacios para la reflexión crítica pero al mismo tiempo propositiva se hace más necesario que nunca, en todos y desde todos los niveles. Es por ello que la publicación de una nueva revista de estudiantes como *Asiadèmica*, altavoz de la reflexión de los alumnos del Grado de Estudios de Asia Oriental de nuestra universidad, y en especial su continuidad con este segundo número, constituyen una buena noticia. Haber contribuido a hacer posible el estímulo y la reflexión que implica una iniciativa como esta es motivo de satisfacción para los profesores que formamos el Grado y que, con nuestro trabajo durante los últimos cuatro años, hemos intentado sembrar en los estudiantes la curiosidad intelectual y la avidez de crecer en el conocimiento.

Si este hecho es en sí mismo un motivo suficiente para saludar con entusiasmo la aparición de este nuevo número, aún lo es más que en sus páginas incluyan la publicación de los Trabajos de Fin de Grado (TFG) de los Estudios de Asia Oriental. Es éste un acierto que, complementario a su difusión desde la Biblioteca de Humanidades, visibiliza y se hace eco de un proyecto de síntesis en el que el

estudiante integra la multiplicidad de conocimientos y perspectivas aprendidos en el Grado, trazando un recorrido singular. Como coordinador de la asignatura de TFG he podido constatar la ilusión de todos aquellos que estamos implicados en el desarrollo de una materia que, siendo sólo una asignatura, va más allá de ser solamente una asignatura más, animando al estudiante a dar un paso firme en la articulación de un discurso propio.

Los retos que plantea una asignatura como ésta -en la que el alumno elabora de un modo autónomo un trabajo tutelado por un profesor- se han traducido en proyectos que permiten entrever o directamente divisar destellos prometedores en la expresión de una voz genuina, crítica pero no demoledora, fundamentada pero original, de la que la colección de trabajos recogida en este volumen constituye una buena muestra. No están todos los TFG realizados, otros igual de destacables han debido quedar fuera por limitaciones de espacio, pero sí que todos ellos anuncian recorridos en campos académicos y profesionales en los que el pensamiento crítico y la capacidad de análisis incorporados en el decurso de los estudios en el Grado, constituirán herramientas poderosas.

Como en el proceso mismo de su realización, los TFG incluidos en este número van de la mano de la experiencia de sus profesores, representados por los artículos de Lluç López i Vidal sobre los retos contemporáneos que enfrenta la política exterior japonesa, y de Dídac Cubeiro sobre el análisis histórico de los intereses franceses en Yunnan. Sus contribuciones introducen el contrapunto especializado a los trabajos de los estudiantes en un volumen en el que la interdisciplinariedad constituye el eje vertebrador de una propuesta plural de enfoques (antropología, historia, filosofía, teoría literaria, estudios culturales y de género) y temáticas (sinergias en la industria cultural del *manga*, representación identitaria en los TV *dorama* japoneses y coreanos, consumo de lujo en la sociedad japonesa, reivindicación LGBT en Mongolia, encuentro histórico de Japón con Europa, la hiperviolencia en la literatura de Murakami, el pensamiento de Wang Hui).

Si el TFG constituye el colofón de la formación recibida en el Grado, la publicación de este segundo número de **Asiadémica** se convierte en una ocasión perfecta para celebrar el cierre de un ciclo, la despedida de las aulas de la primera promoción de estudiantes, y el inicio de otro que les llevará más allá de nuestra universidad. Es bastante revelador que en el entorno académico norteamericano se designe este momento con la palabra *commencement*, la ceremonia de graduación en la que, además de celebrar el final de un proyecto de estudios, se comparte con familiares y amigos la alegría de empezar el nuevo ciclo de la vida profesional. Un ciclo que, incierto y lleno de retos como todo lo que se inicia, se arranca con la ilusión de empezar un nuevo proyecto y el estímulo que proporciona la certeza de los méritos conseguidos.

En la universidad son los cambios de curso los que nos informan del paso de los años y no al contrario, como marcadores temporales que nos inscriben en la repetición de la secuencia ritual del ciclo académico. El cierre de actas da paso a una nueva matrícula en un recorrido que, indefectiblemente, nos empuja en un tránsito constante. Sólo así se hace posible renovar continuamente nuestro compromiso con los maestros que nos precedieron y los estudiantes que nos siguen, en el retorno indirecto del conocimiento que, a modo del gran círculo maussiano del don (*dar-recibir-devolver*), dota de sentido nuestra práctica. Es por ello que la graduación de la primera promoción del Grado de Estudios de Asia Oriental (2009-2013) constituye un momento significativo no sólo para sus protagonistas sino también para los que recogen el trabajo que han sabido llevar a cabo los com-

pañeros que ahora se marchan. Entre este trabajo el impulso de una revista de estudiantes como **Asiadémica** y la celebración de los seminarios de las *Tupper Lectures*, inspirados en los *brown bag forum* de las universidades norteamericanas, constituyen una herencia valiosa que con toda seguridad seguirá creciendo. Si es cierto que la continuidad es la principal de las dificultades a que han de enfrentarse las iniciativas sujetas a los cambios de personas y a los imperativos de relevo generacional, estoy convencido de que la publicación de los TFG a la que ahora nos invita la revista será el mejor estímulo para ilusionar a la próxima promoción de estudiantes a seguir en este camino.

No quiero cerrar esta breve introducción sin agradecer a los estudiantes comprometidos en la gestión de Asiadémica y en especial a sus promotores, Jordi Serrano y Jonathan L. Shinzō, la invitación para prologar este segundo número y felicitarles por el acierto de dedicarlo a la publicación de los TFG de su promoción.

Bellaterra, 12 de julio de 2013